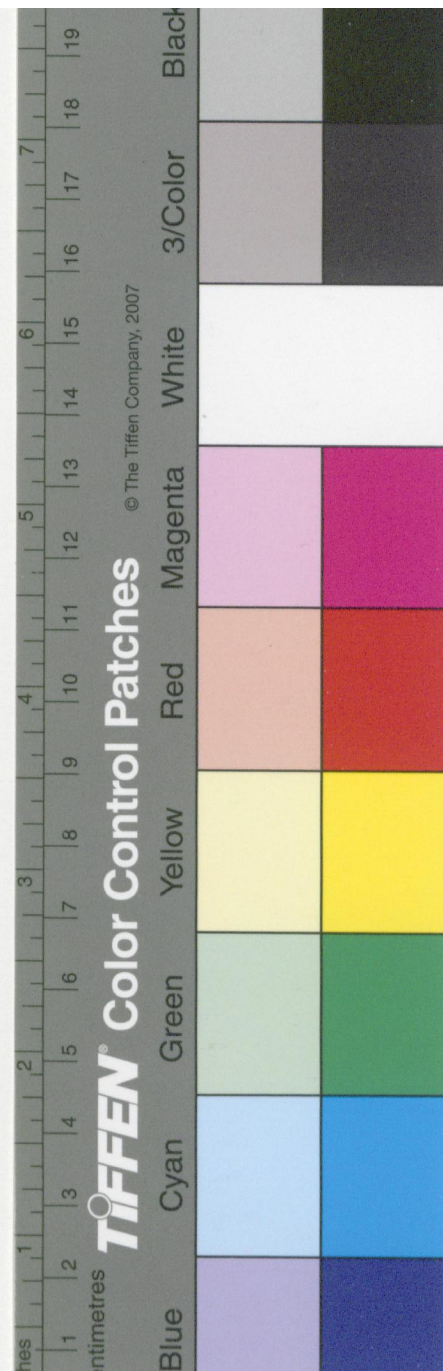

100

19. Påvålmässdagen vänder björ-
nen andra sidan.

Mynt. efter värd. Amanda Skulberg i Väsky, Strömpors
av Henrik Skulberg

My Björnen är rädd för bakdelen.
 Blir den angripen sätter den sig och
 försöker på så sätt skydda den kroppens
 delen.

Uppt. efter f.d. bonden och Buddas i Näsby, Strömfors
 av Henrik Skulberg.

My Björnen äter int steitji sett
förr än det hunnit sura.

Mytt efter smeden Bäcklund i Virbåle, Strömpors
av Henrik Skulberg.

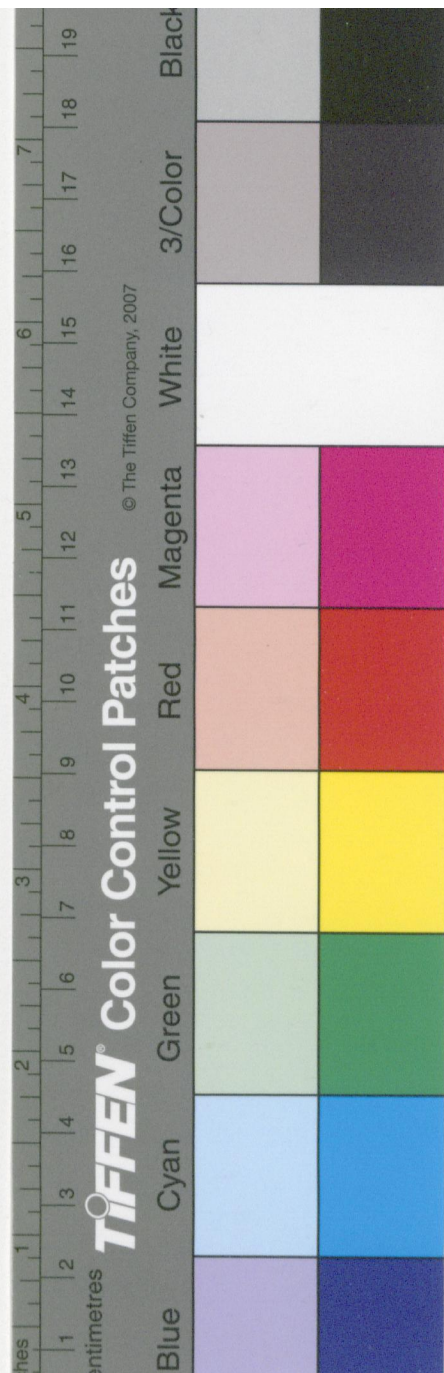

I Hattamäcken, så kallas den stör-
 ra skogsmark, som ligger österom Jam-
 järvi sjö, finnes förr björnar. När Tho-
 mas och Selmaus slut en höst voro
 dit, roade de sig med att under de
 kullfallna furorna leta efter björnar.
 De trodde nämligen att ej träffa på
 sådana. Men när det var då Thomas med
 yxklacken buttade på en kullfallen furu,
 sprang björnen upp och tog till flykten,
 då han såg karlarna. Men dessa åter isyn-
 nerket Selmaus slut blevo högeligen
 förskräckta, och skyndade hemåt det
 fortaste de kunde.

Utryckt efter f.d. banden från Buddas i Västerby, Strömfors
 av Henrik Skuhlgren.

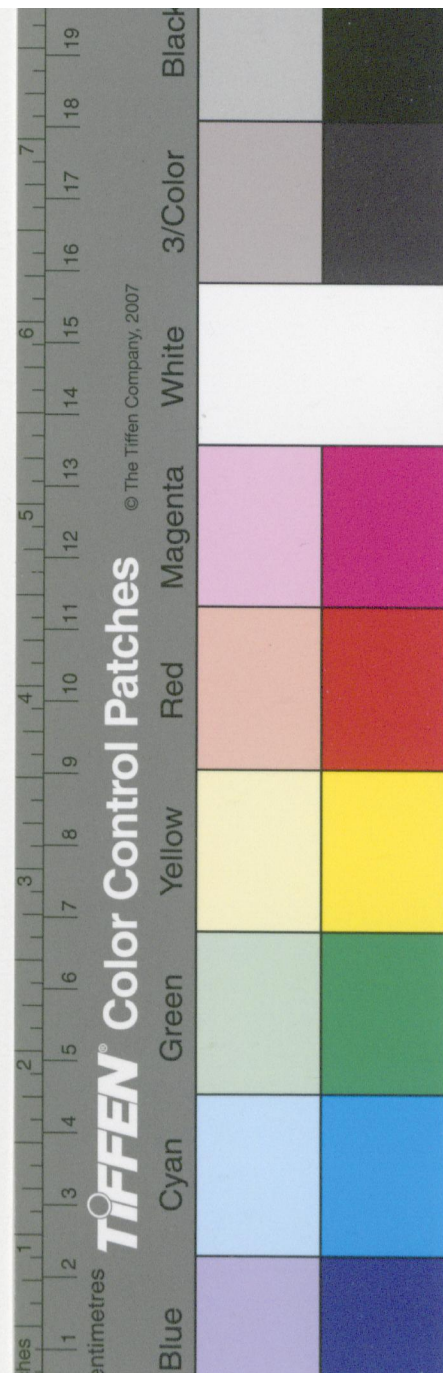
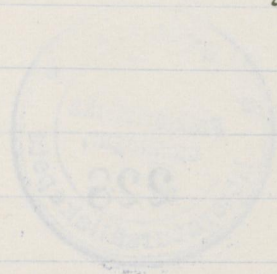
Tarkila borna i Pyttis skjöta
 för en sommar en stor björn i
 Hattarmarken. Hunden fick först reda
 på den och körde björnen framför sig
 mot en gärdsgård. Här satte sig björ-
 nen med bakdelen mot gärdet. Då för-
 sta skottet smällde reste den sig och
 målade så illa, men för det andra skot-
 tet segnade den död ned. Hunden hade
 Tarkila borna Tagit som valp från be-
 rättarens hem i Väsby. Vargen kunde ej på-
 ler göra nånting åt den hunden. En natt
 slogs han med en varg, men ingenting
 annat felades hunden på morgonen än att
 en tand hade brutits i munnen. Man
 hade god hundsort i berättarens hem den

Tiden.

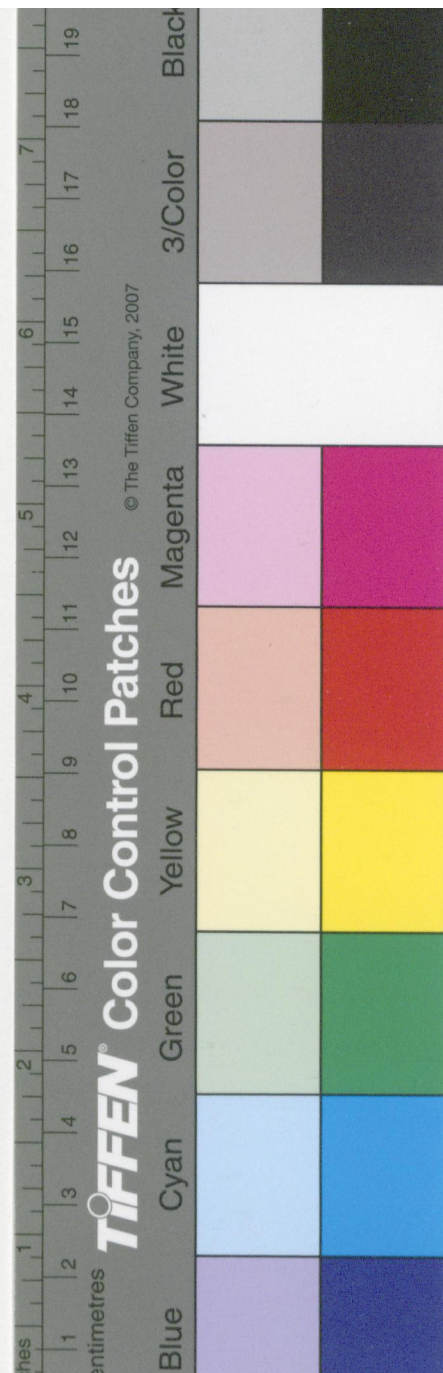
105

Mynt efter f.d. bonden Johan Buddas i Västby, Strömbo
av Henrik Skulberg.

my
 Vargar och björnar skjötas får
 med kula. Det var ej lönt att gå
 mot vargen med hagel i börsan.

Uppst. efter f. d. banden kron Buddas i Väsby, Stråmpars
 av Henrik Stubbberg.

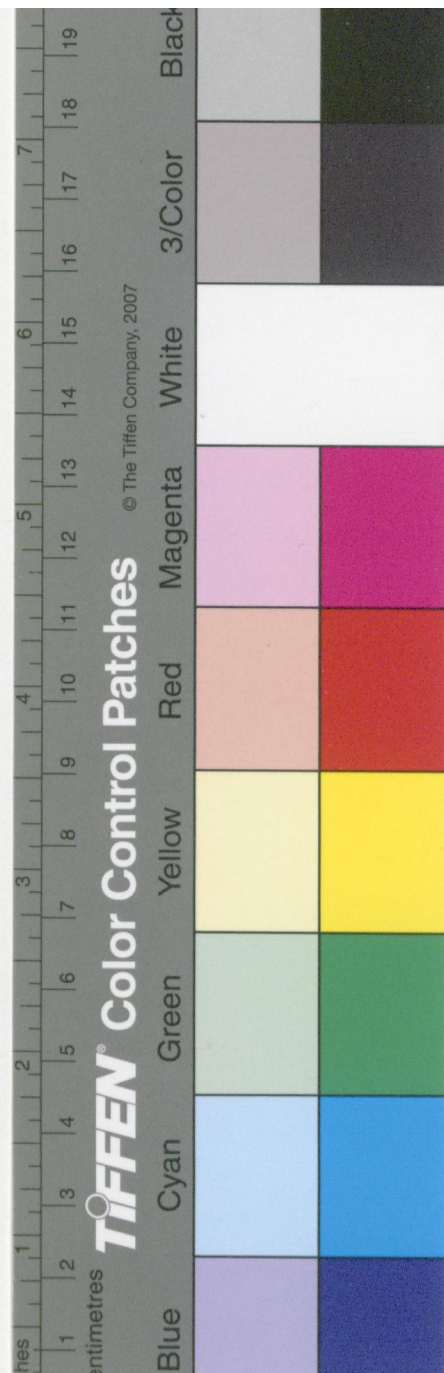
17 Förr då vargar skallades hade
 man stora skall och så tät med
 skallare, att de hela tiden sågo var-
 andra och kunde gå i riktig ked.

Uppst. efter bonden staden Skräddars i Virbölle, Sköpfung
 av Henrik Skultberg.

Här en varg eller råv päls
 i skall, så ha alla både både skyt-
 tar och skallare lika stor del av för-
 tjänsten. Den regeln gäller fortfarande.
 Den som flått djuret får sedan hyd-
 penningen till.

Mått. efter f.d. konsten ebron Buddas i Värby, Strömpors
 av Henrik Skulberg.

47
 I Virbøle fingo de förr en varg,
 och den flädde de, och ställde kroppen
 att stå i snön bak Tiris rean. Då
 sade Luther-Kalli: "No får dom int
 ingan varg meir, när dom ständ
 hånan till skämmas Tår" å ingen
 varg fingo häder Virbøle skyttarna
 sen dess.

Skrift. efter Smeden Bäcklund i Virbøle, Strömpors
 av Henrik Skullberg.

För då man med skall skjut
rävar och vargar, panns det ringare,
som gingo förut och ringde och kom-
mo sedan efter hjälp från byn, då
djuret ^{var} ringt. Var t. ex. en varg ringde
så sändes bud till flere byar, och en
stor mängd skyttar och skallare sam-
lades. Nu är det mera sällan någon be-
ger sig till skogen enbart i avsikt att
ringa en räv, utan så många gå med
att även skall kan göras. Fjöras fyra el-
ler fem män tillsammans går skallet
för fullt, ja t. o. m. tre män ha
ställt skallgång, två att ropa, en att
vakta om blott skallplatsen varit något
så när lämplig. Man räknar numera så

2
111
mycket på förtjänsten. För fast ränskin-
nen voro så billiga tyckte man det
sj lönade sig för några personer att
ställa upp skulding, för då hade man
små utsikter att få det ringda dju-
ret.

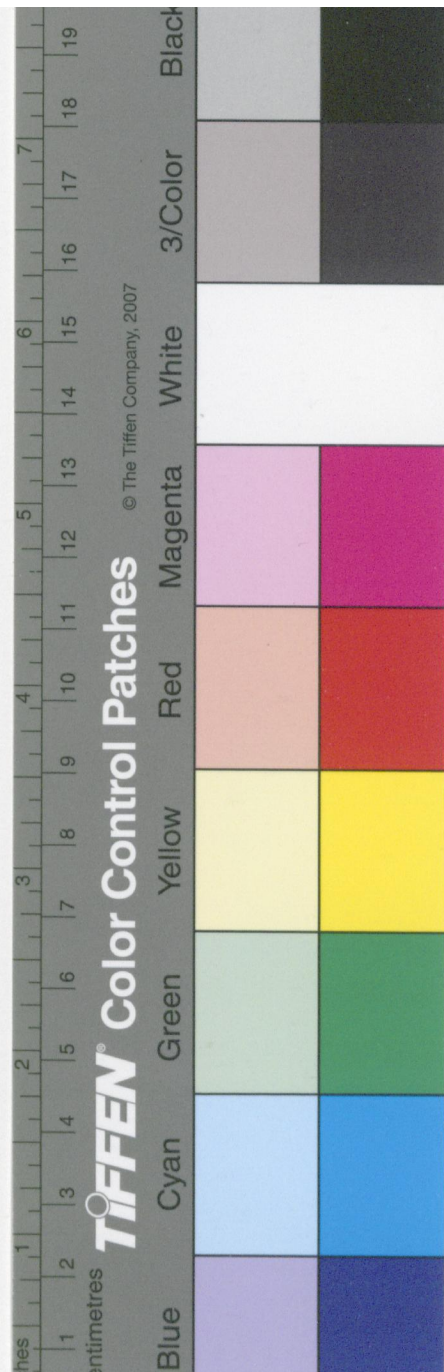
Uggt. efter f.d. bonden strom Buddas i Väster, Strömfors
av Henrik Skulberg.

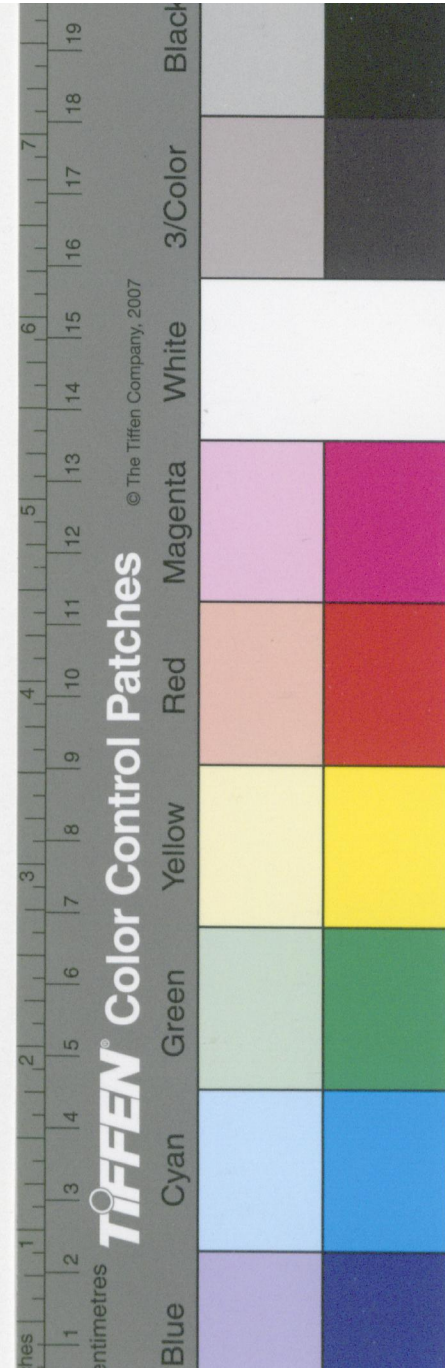
My

112

Undertecknad, som även varit med
 på många råvskall i sin tidigare
 ungdom, kommer väl ihåg huru det
 går till vid skallen, och huru råven
 ringes. Ringningen försiggår en smu-
 la hemlighetsfullt; ingen får då tala
 högljutt. När skyttskoeken i skymning-
 en beger sig till skogen och träffar
 på råvspår, så skall den ringas.
 Man delar sig i två grupper och går
 runt en skogsbit och träffas på ett
 förut bestämt ställe. En hålla skyt-
 tarna i räddplåning, och räkna huru
 många spår leda ut huru många
 in i ringen. Finnas ingångsspår va-
 ra flere än utgångsspår, så är rå-
 ven ringd, och man ställer upp sig

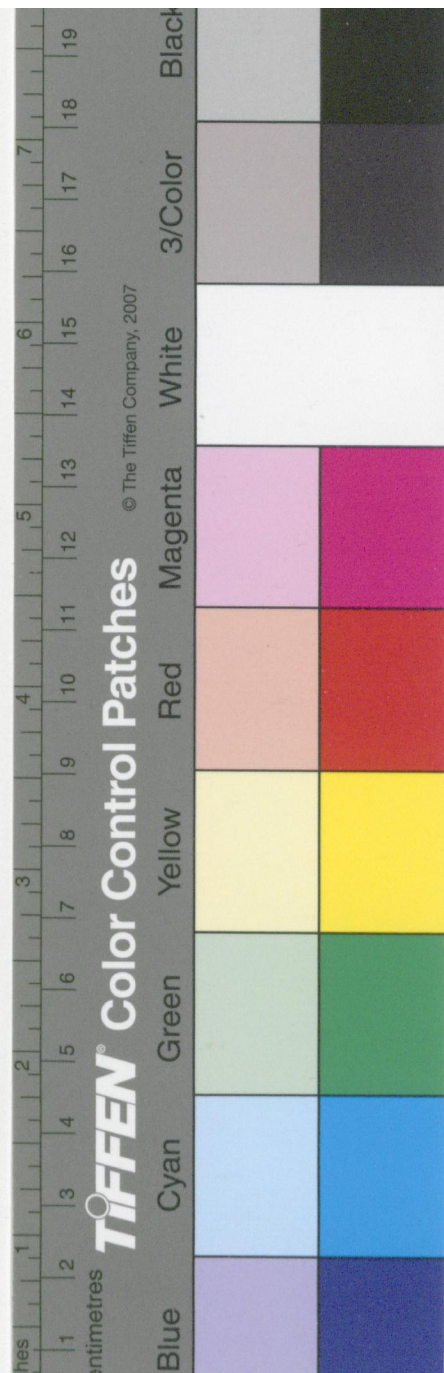
till skull. Först resonerar dock varslat
räven skall drivas, och varslarän vin-
den blåser ty det är att viktiga fak-
torer, vilka måste medräknas. Man
man av spårerna sluta sig till, att man
har att göra med en gammal och klok
räv så är det bäst att driva den slitat
varslarän den kommer, om blott ej vin-
den är snott, ty driver man den mot
vinden, så känner den snart lukten av
skytterna och går ut på sidan av skat-
let. Då att detta är klarlagt ställas
skallarna upp i en halvcirkel, och skyt-
terna ställa upp sig på någon öppen
plats bak små buskar för att ej kunna
skola synas. För den gör det ingenting
fast över kroppen är synlig. Så börjar

B
114

skallet. Nu alla krafter ropa skallarens
och försöka hela tiden hålla halvcirkel-
formen tills de komma i närheten av
skyttarna, de sedan göres något så
när rät. Har nu råven sprungit ut
på sidan, eller skyttarna ej lyckats få-
la den, så börjas förföljandet. En liten
rådplåning hålles dock först. Man de-
lar sig åter i två grupper, och går ring
efter ring så länge tills råven på nytt
är fångad, och skallet åter kan vidtaga.
Lägger ej råven sig, kan man få gå lång-
a vägar, men man ger sig ingen ro
förän antingen nytt skall fås till stånd,
eller mörkert tvingat skyttarna att tän-
ka på hemfärd.

Nåsky skyttarna tala alltid när

4.

115

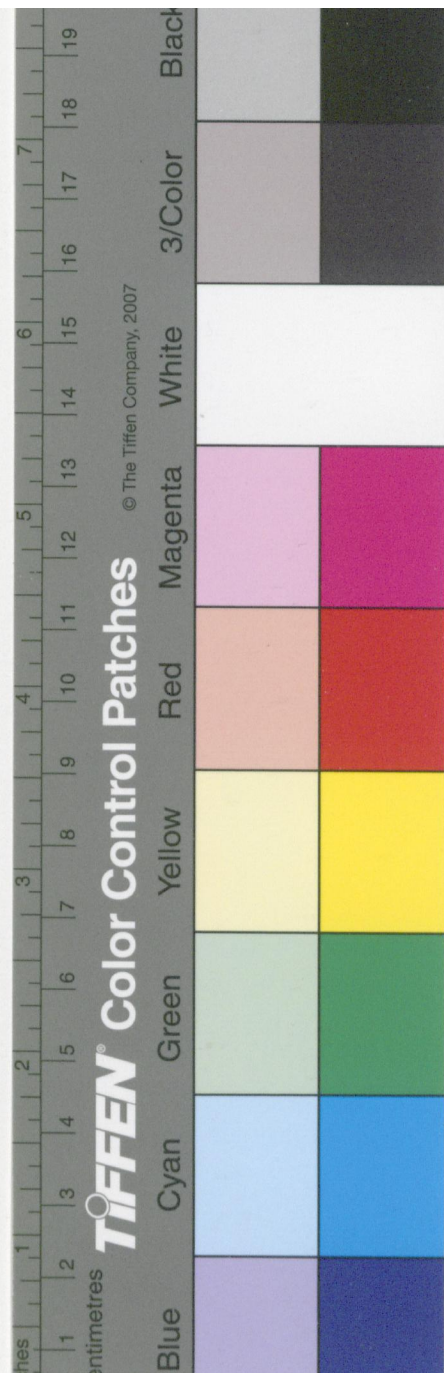
göt föraktligt om Joensuun skyttarna i
 Elimä, och det stora ljud de göra vid
 råvskallen. Här t. ex. råven sprungit
 ut på sidan, så uppstår bland dem
 ett stort gräl om vem som var snä-
 ker till det, huru skallet bort drivas
 vart skyttarna bort ställas o. s. v. stas-
 leggarna göra aldrig högljudt tal vid
 skallen.

Uptecknat av Henrik Hultberg i Åsby,
 Strömlar.

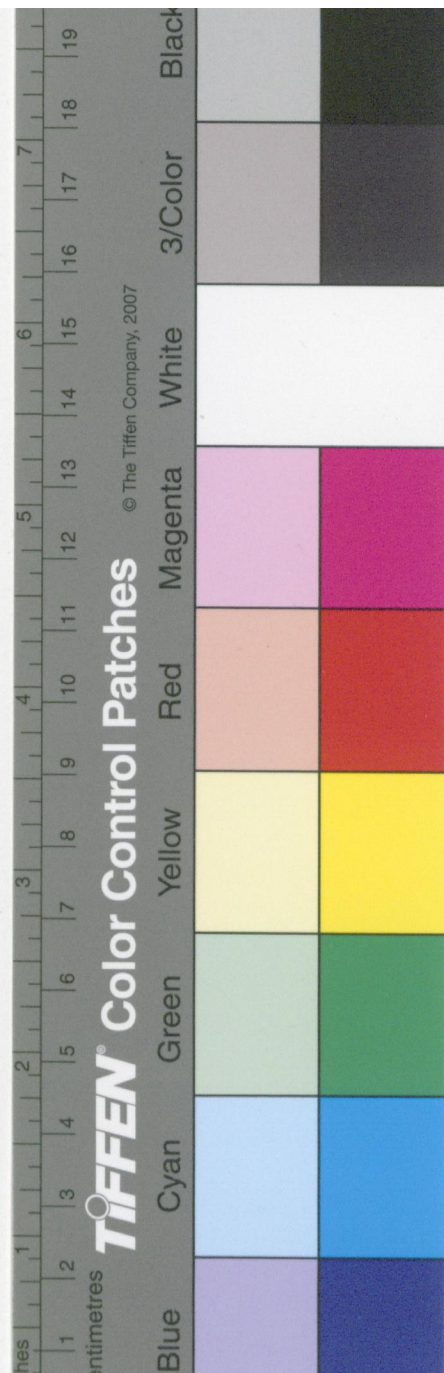
Nu förtiden försöker man
 oftast på rävar med hundar. Förr
 var detta fångstsätt okänt, då viss-
 te man blott av skull. Förr var man
 ej heller så ihärdig att jaga räv
 som nu. Skinnen voro då billiga.
 Förr höllo sig skyttarna blott till r-
 gen bys skogsmark, men nu strö-
 va de omkring milovägar i Pyttis och
 Elima skogarna.

Uppst. efter f. d. bonden strou Buddas i Käsby. Skrifvare
 av Henrik Kullberg.

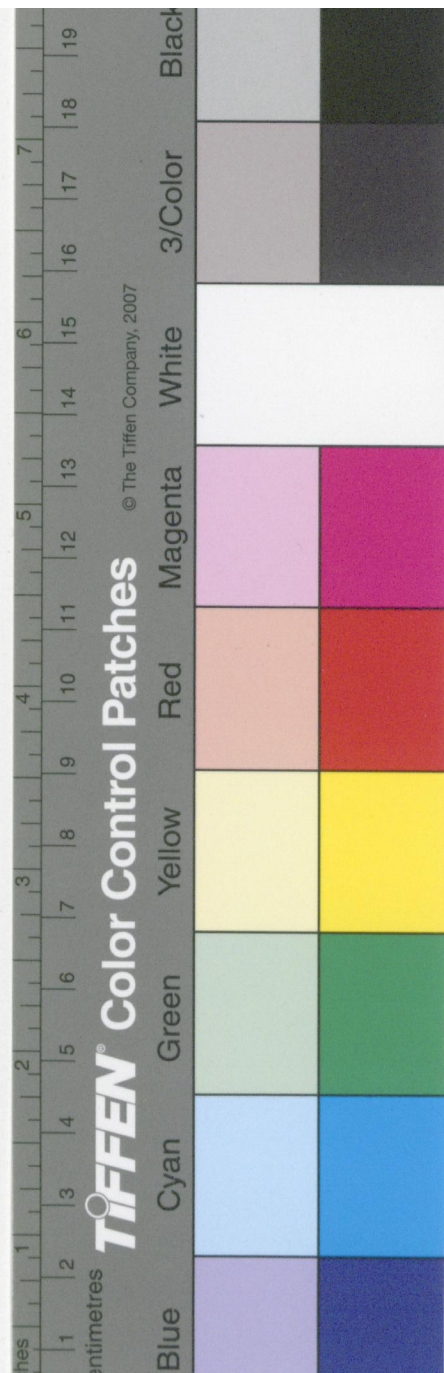
my
Den som ringde räven får
fick 80 pi i ringantön. Nu är rin-
gantönen 2 mk. Joensuu borna i Eklina
betala 4 mk åt den som ringar räven.

Uppst. efter Smeden August Ståhlberg i Väsby, Strömbo
av Henrik Hultberg.

På den första räven, som berättaren sköt i skall, hade man skjutit sex skott förut, men ej fått träff. Först för berättarens skott, det sjunde, stals räven. Man hade ställt honom, 13 års pojken, på sidan om skyttekeden i avsikt att skrämma räven ifall den sökte sig ut på sidan och på så sätt tvinga den fram mot skyttekeden. Då räven kom mot berättaren skrek Livers ut: "Ti, en skallare — dessa voro redan uttaupå skyttarna — "pass på, pass på" nu kommer räven." I sina vålmaktsdagar ansågs berättaren vara den säkraste räveskytten i byn.

Skpt. efter p.d. bonden Cron Buddas i Väsky, Strömfors
 av Henrik Hultberg.

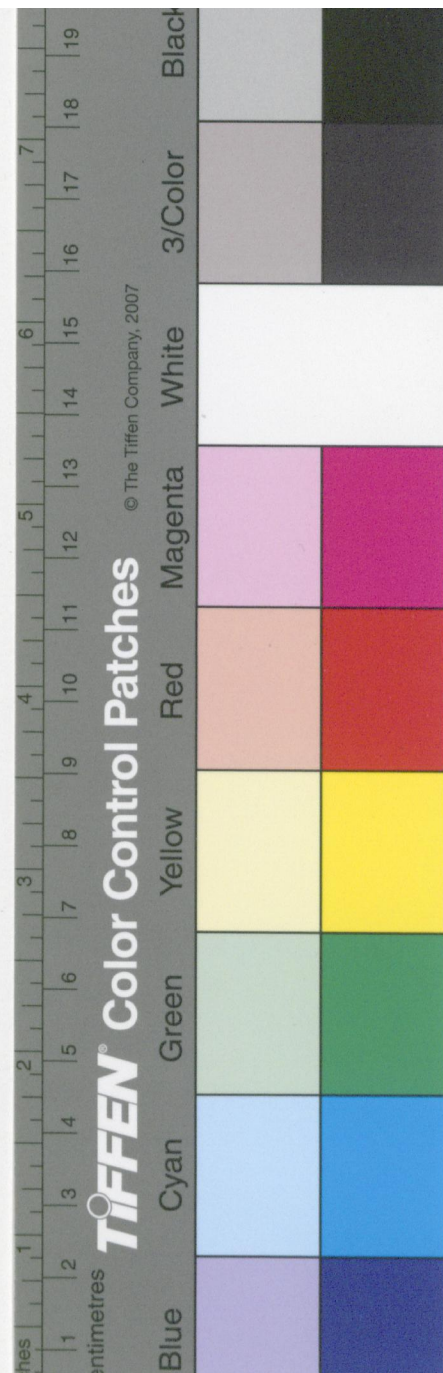
För var hydantönen för råv ett
 kvarter brännvin eller 50 pi i pengar.
 Nu är hydantönen lusk. Den som hy-
 der = plår, måste även sköta om
 skinnets torkning.

Skrift. efter f.d. bonden och Buddas i Västerås, Skövde
 av Henrik Skulberg.

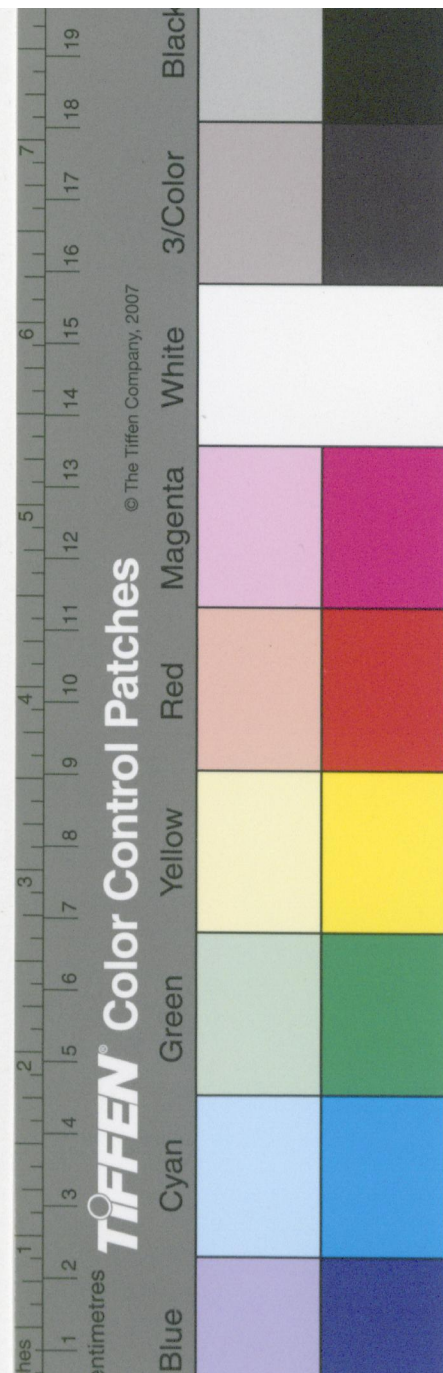
mm För rävskinnet betalades för
9 v. 10 mk. 12 mk var det högsta
priset.

Köpt efter f.d. konduktionen Buddas i Näsby, Strömfors
av Henrik Skulberg.

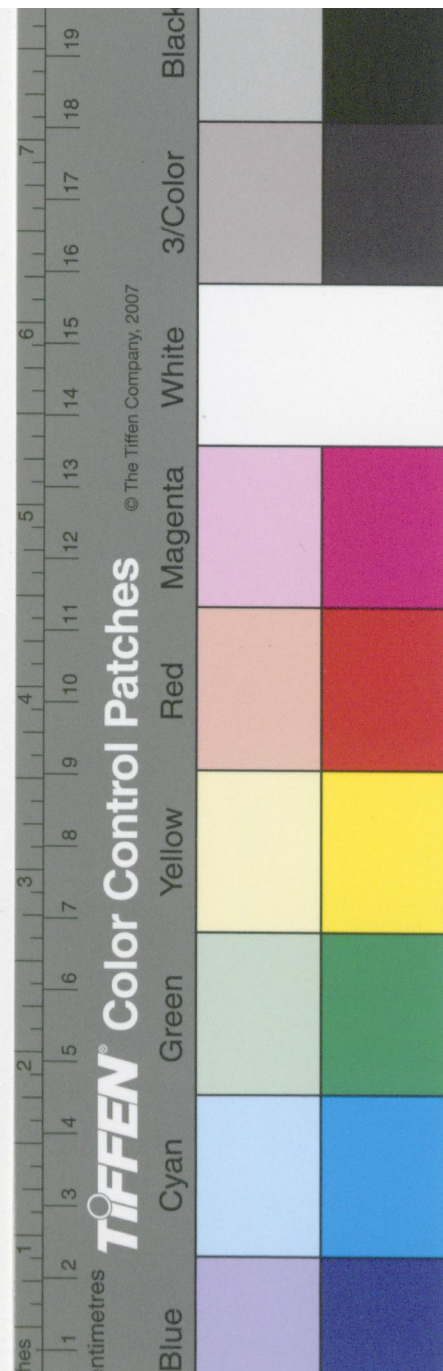
Houthisana eller koutryssarna köp-
 te för råv- och skonnskinnen. Den
 som köpte de flesta hette kout-Mie-
 ko. Kout-Mieko köpte skinnen ändå till
 det Titus, en rysk, i Saensky ställde
 upp handel och köpte goda skinnupp-
 köp.

Uppst. efter f.d. bonden och Boddas i Väster. Skönforn
 av Henrik Skulberg.

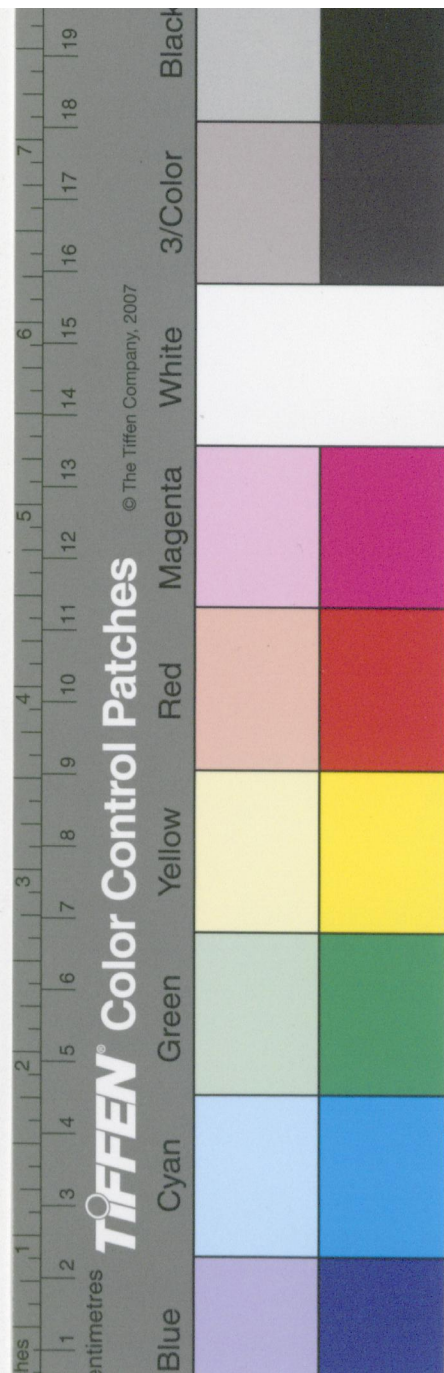
äro skorrarna i tät skog, så
 äro de svarta nära till julen, men
 äro de i gles skog, så bli de färre-
 ga ganska tidigt på hösten. Den täta
 skogen är varmare, och därför räcker
 det så länge, förän skorrarna bli fär-
 re i tät skog.

Mykt. efter beaktst. Halls Hallström i Värmland, Strömfors
 av Henrik Hultberg.

14 Skjuter man på en skorre, och
den faller ned från trädtoppen men
lyskas fastna i någon av de tätare
med befintliga kvistarna, så får man
skjuta den i bitar men får ej ned
den, ty den hugger bloma in i kvisten
och hänger där, fast den också är
död.

Uppst. efter f. d. bonden kron Buddas i Näsby, Strömfors
av Henrik Skutberg.

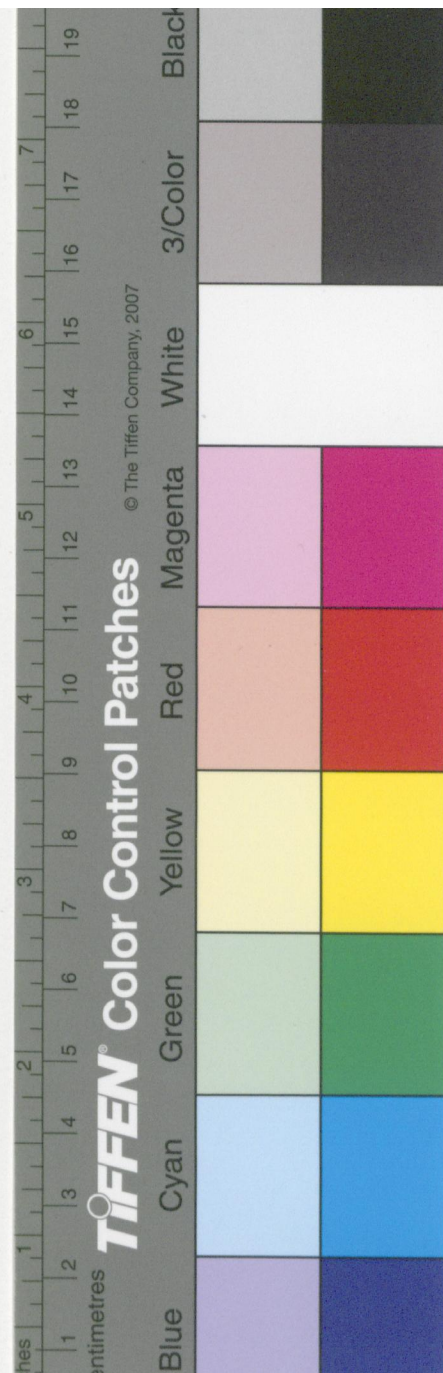
109 Ekorköttet kokades för och
 äts, men nu gör man det ej mera.
 Hundarna få nu äta de fladda prop-
 parna.

Upt. efter f. d. bonden skän Buddas i Käsby, Strömfors
 av Henrik Skultberg.

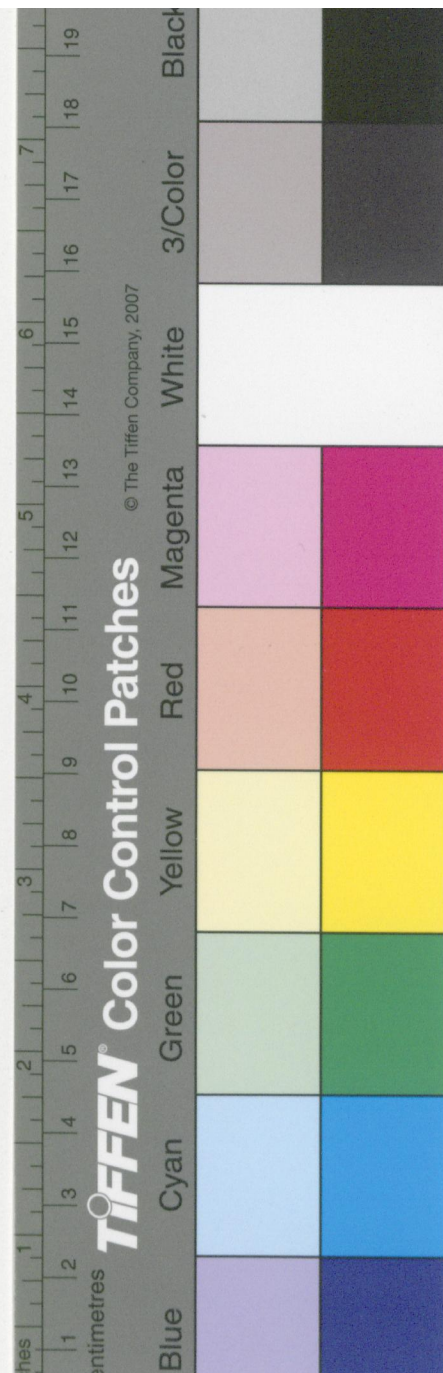
Då berättarens far och yngre bröder
 en höst voro på skorskytte, reste
 de ändå till Lovisa, tre mils väg.
 I handelsman Herckmans drängstuga lågo
 de över natten. Till kvällsvard kokade
 Herckmans moster skorsoppa, och hon
 spröt att den var så god och velsmak-
 lig.

Uppst. efter f.d. bonden Aron Buddas i Näsby, Strömpors
 av Henrik Skulberg.

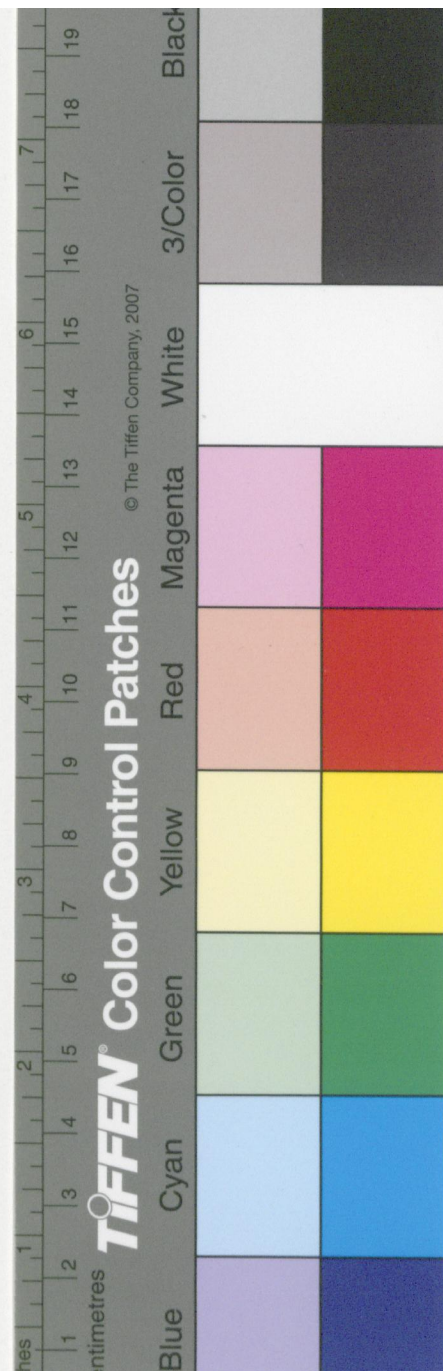
may. Ekorskiinnuð kostaðu fóru 12
o. 13 kopur stýcket.

Uppf. eftir f. d. hundan konu Buddas í Níðy, Strömpors
af Henrich Skulherg.

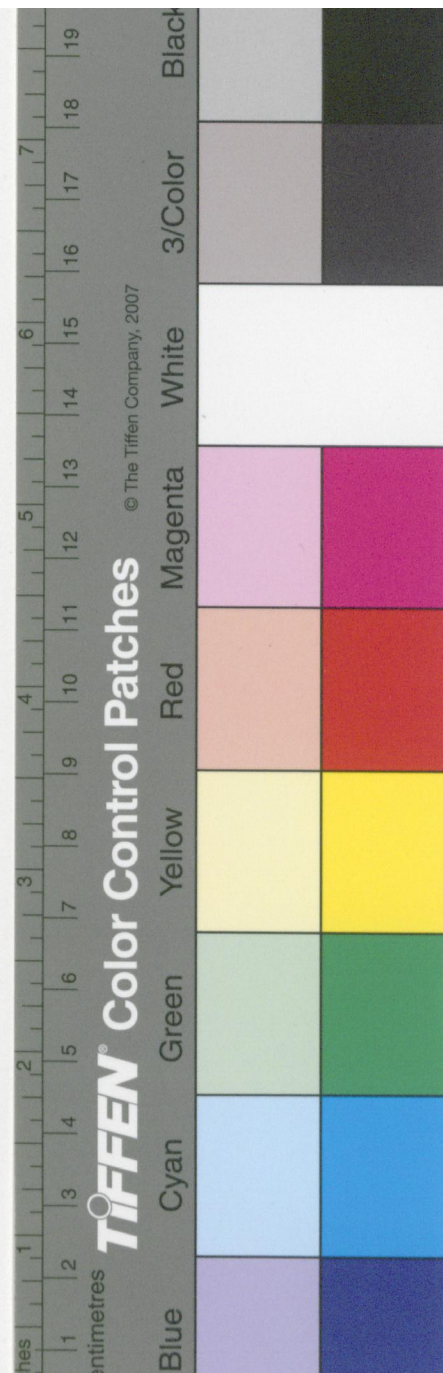
Vårsky skyttarna anses allmänt
 i trakten vara säkra. Vår för en
 10-15 år sedan Tavasthy herrarna skul-
 le ut på råvskan sånde de bud till
 Vårsky skyttarna för att få dem med
 Med dem som lärmästare jagade de
 en hel dag i Tavasthy gårds mar-
 ker.

Uppst. efter f.d. bonden och Bonddas i Vårsky, Strånfors
 av Henrik Skubberg.

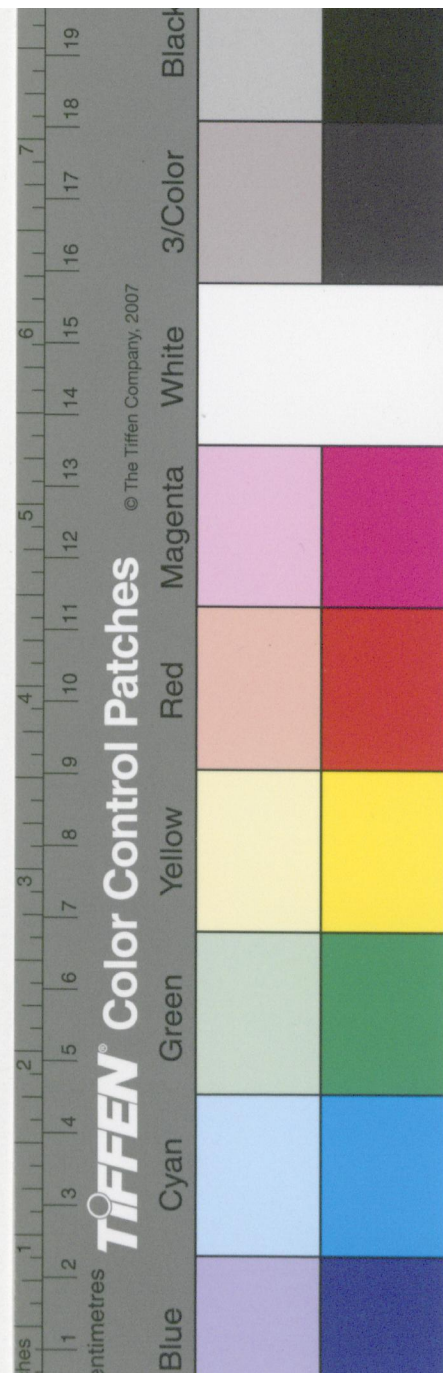
My
Berättarens fader var stor skytt,
och han brukade dagarna i ända om
hösten gå i skogen. En höst förtjänade
han med lössan så mycket pengar
att han för dem kunde köpa en häst.

Uppst. efter f.d. bonden och bonn Buddeas i Västerby, Strömpors
av Henrik Skultberg.

my
 Berättarens fader sålde alla
 fåglar och karar, som han fick åt
 amiralen på Tavasthy gård i Elinä.
 Han hade gjort överenskommelse med
 amiralen, att han skulle få, allt det
 han sköt. Gick det några att inga
 fåglar blevo sända till honom, som
 mest hude att fåglar behövdes.

Ukt. efter f.d. honden och Buddas i Väster, Strömpors
 av Henrik Skultberg.

Årons skut, som var en stor-
 skytt i Svenskeby, gick en påskmorgon
 att skjuta hästar i en bräddåker.
 Så kom där en hare, och han smälde
 till, men haren brydde sig om skottet.
 När han steg att stå, såg han att
 hela åkern var full av hästar, och
 då blev han rädd och sprang bort,
 för det var inga riktiga hästar.

Myt. efter backst. Jonan Stark i Finby, stråfars
 av Henrik Hallberg.

